

נחל זהר פרשת נח תשפ"ה

זהר נח דף עב: על פי תורה ס"א עיין שם.

רבי יהודה קם ליליא חד למלעי פאורייתא בפלגו ליליא בכי אושפיוא כמתא מחסיא. ויהיה תמן בביתא חד ינדאי דאתא בתרי קסירא דקטפירא. פתח רבי יהודה ואמר (בראשית כח) והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלהים. דא היא אבן שתיה דמתמן אשתיל עלמא ועלה את בני פי מקדשא. – רבי יהודה קם לילה חד אחד לעסוק בתורה בחצות לילה בבית אורחים (אכסניה) בעיר מחסיא. (עיין ליקוטי הלכות תענית ד' ס' ט"ז על פי התורה הנ"ל בענין קימת חצות לבכות על חורבן בית המקדש ששם אבן השתיה, ושם ההמתקה של חלוקת העיצה שכוח עסק דוד המלך בתורתו בחצות לגלות עצות מיני חושך להאיר אור היום) ויש להוסיף שנקודת חצות היא החיבור בין לפני ואחרי חצות והוא בחינת הפסק והכרעה שהוא ביטול חלוקת וחציית העיצה. ובוז עסק גם רבי יהודה שבאחד מלילותיו שקם בהם חצות היה זה באכסניה, כי הכנסת אורח תלמיד חכם לביתו נחשב כהקרבת תמידים בבית המקדש מקום אבן השתיה, שהוא בחינת ברור הטוב מן הרע וברור ההלכות שהם עיצות, שעיקר הוא עיצה המועילה לנצח שהוא בחינת תמיד, שעל ידי זה יוצא משפטנו לאור בחינת המתקת הדינים והצמצומים והמשכת הרחמים וזה בחינת העיר מחסיא, לרמוז על שה' יתברך חס ומרחם. והיה שם בבית יהודי אחד שבא בשתי לבושי שינה שאינם מכובדים כראוי ללימוד תורה. ואולי יש לומר שריבוי הלבושים מרמז על הסתרת הדעת הבאה ממותרות ובגד מיותר שיש לו הבא מחוסר אמונת חכמים שיש לו קושיות על הצדיקים כפי שיבואר שהיה לו קושיא על דברי רבי יהודה, פתח רבי יהודה ואמר והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלוקים, זו היא אבן השתיה שהוא השכל הכולל הממתק כל הצמצומים והדינים שמשם נשתל העולם שהוא בחינת כל הדינים והצמצומים השונים ואקלימים שונים שמהם שינוי הנשמות הנמשכים כולם מאבן השתיה, ועליה נבנה בית המקדש, כי בזמן בנין הבית ושלמות אמונת חכמים (הפך בבחינת והיו מעליבים מלאכי אלוקים שעל זה נחרב הבית כידוע) בישראל, נעשה שלום בכל העולם בכוח אבן השתיה. והוא חידוש של רבי יהודה לגלות שאבן השתיה היא אותה אבן שיעקוב שם למצבה.

זקף רישיה תהוא ינדאי ואמר לה האי מלה איך אפשר, והא אבן שתיה עד לא אתברי עלמא הות ומינה אשתיל עלמא, ואת אמרת והאבן הזאת אשר שמתי מצבה. דמשמע דיעקב שוי לה השתא דכתיב, (בראשית כח) ויקח את האבן אשר שם מראשותיו. ותו דיעקב בבית אל הרה והאי אבנא הות בירושל' ע. – זקף ראשו ודעתו בגאווה ומעט זלזול להבין ולהקשות על דברי תורתו של רבי יהודה אותו יהודי ואמר לו לרבי יהודה, דבר זה לפי דבריך איך יתכן שעשה יעקב לאבן, והרי אבן השתיה הייתה עד שלא נברא העולם והיא שורש העולם והיא שכל הכולל כנ"ל וממנה הושתל העולם, ואתה אמרת והאבן היא אבן השתיה לדעתך, היא האבן הזאת בחינת מלכות, שיורד השכל הכולל למתק בשכל פרטי ובעיצה פרטית דין פרטי למעשה, אשר שמתי מצבה ויעקב בעצמו ובכחו המשיך המתקה ועיצה שלמה שאינה נוטה פעם לימין פעם לשמאל אלא נצבת ישרה ללא נמיה כלל, משמע שיעקוב שם אותה עכשיו, שהמתקה לא הייתה מקודם מוכנה ומזומנת מכוח אבן השתיה שקדמה לעולם אלא יעקב גילה אותה עכשיו בחידוש שכתוב ויקח את האבן אשר שם מראשותיו, הוא שם אותה אחרי שנחפכו האבנים לאבן אחת, שדייקא על ידי אהדות י"ב שבטים בחיבותא מתגלה השכל הכולל בזמן שנכללים יחד וזהו חידוש המתהווה אחרי ההתכללות (נפקא מינה לאמונת חכמים החכם אינו דולה החכמה מדיליה אלא מן האין סוף והשכל הכולל), ועוד קושיא שהרי יעקב בבית אל היה ואבן הזו בירושלים נמצאת. ועל סמך מה אתה מחדש שהיא היא אבן השתיה, ובעומק יותר קושיא שלי עליך

לפי דבריו, איך המשיך המתקן משכל הכולל לקבל ממנו והרי אבן השתיה לא הייתה במקומו. ולכאורה כאמור אותו יהודי הקשה מתוך זלזול בחכם רבי יהודה בחוסר אמונה בו, שהיא אמונה המסובבת בחינת לבוש כפול ומיותר כנ"ל.

רבי יהודה לא אסתר רישיה לגביה, פתח ואמר (עמוס ד) הפון לקראת אלוקיך ישראל. וכתוב, (דברים כז) הסכת ושמע ישראל. מלי דאורייתא בעיין פוונה. ומלין דאורייתא בעאן לאתתקנא בגופא ורעותא בחדא. קם החוץ יודאי ואתלבש, ויתוב לגביה דרבי יהודה, ואמר זכאין אתון צדיקיא דמשתדלי באורייתא יומא וילי. – רבי יהודה לא סובב ראשו לגביו, להביט בפניו של אותו יהודי בעת שלובש בגדים שאינם כראוי לכבוד התורה, שאותו יהודי היה בחינת גביו שהוא בחינת אחוריים וקליפה והסתרה בחינת קושיא שלא מתוך אמונה, ועוד שרבי יהודה לא סובב ראשו דהיינו שלא התבלל מוחו בעשנים סרוחי המסובבים ומבלבלים המוח, מפני סרחון הקושיא בכוונה שאינה ראויה, והוכיחו פתח ואמר, היכון לקראת ה' אלוקיך ישראל, וכתוב הסכת ושמע ישראל, דברי תורה צריכים כוונה נקיה, ודברי תורה צריכים להתקן בגוף נקי ממותרות ורצון אחד, שגם הגוף ירצה בנקיות את רצון ה' מתוך אמונת חכמים, בחינת את ה' אלוקיך תירא לרבות תלמידי חכמים, כי כאשר אתה בא ללמוד מהם תורה אתה בא לקראת ה' אלוקיך כביכול. ולכן הסכת ושתוק מדעתך ושמע עומק דבריהם באמונה שלמה, אתה ישראל שהוא בחינת יעקב הממותק הסכת. קם אותו יהודי מדעתו הנחותה והתלבש באמונה כראוי וישב אצל רבי יהודה להיות נסמך וקרוב אליו ונסמך לקבל ממנו תורה כראוי ואמר. אשריכם הצדיקים שעוסקים בתורה יומם ולילה ויודעים אותה באמת, נמצא שתקן הפגם בזה שהבין גדולת רבי יהודה ועתה שבה אותו בהכירו צדיקותו ועמלו בתורה והשגתו אותה באמת.

אמר ליה רבי יהודה השתא דכוונת גרמא, אימא מילך דנתחבר בחדא. דהא מלי דאורייתא בעיין תקונא דגופא ותקונא דלבא. ואי לאו בערסאי שכיבנא ובלבאי אמרנא מלין. אלא הא תנינן דאפילו חד דיתוב וילעי באורייתא שכינתא אתחברת בהדיה, ומה שכינתא הכא ואנא שכיב בערסאי. ולא עוד אלא דבעיין צחותא. – אמר לו רבי יהודה אחרי ששמע ששבה אותו כראוי באמונה ותקן הפגם וכוונת הלב אמר לו, עכשיו שכוונת עצמך לתכלית ולאמונה, אמר דברך בדרך כבוד שנתחבר באחד בחביבותא להיות נכללים יחד באבן השתיה להמשיך ביחד התירוץ ושכל עיצה לקושיה, שהרי דברי תורה צריכים תיקון הגוף שלא יהיה בו מותרות והיה לבוש ראוי לקבל בתוכו אור השכל באמת, ותיקון הלב שיהיה ישר לקבל בכשרות עיצה בלב איש, ואם לא שהייתי מנקה עצמי לכוונה ראויה וגוף ראוי בממתי הייתי שוכב עם גופי, ובלבי הייתי אומר דברים לעצמי בלבד, שהרי מותר להרהר בדברי תורה בלי ברכות טרם נטילה וקימה והתפנות, אך לא להוציא בפה, שאז תוקף הדיבור בחינת מלכות פה בחינת האבן הזאת, יכול להיות בבחינת משפט מעוקל. אלא הרי שנינו, שאפילו אחד יושב וקם ממטתו מלובש בבגדים מכובדים כראוי לתורה ובגוף נקי וידיים נטולות ועוסק בתורה, השכינה מתחברת עמו, והוא נכלל בה ונסמך עליה בראשו ושכלו והיא מאזינה לו לגילוי שבחה, ומה שכינה בשעת הצות באה כאן מוגן עדן ולהאזין לצדיקים ואני שוכב בממתי להרהר בלב בלבד ואיני קם לכבודה לדבר בפה התורה כראוי ולשבחה? ולא עוד אלא שצריכים מלבד הקימה עצמה צחות ונקיות לגוף ולכוונה כראוי למעמד אשר לפני השכינה. שהיא בחינת מלכות ואמונה של הלומד בהשגחת ה' עליו.

ותו דְּכַל בַּר נֶשׁ (אחרי מות סו א) דְּקָם לְמַלְעֵי פְּאֹרְיִיתָא מְפִלְגוּ לִילִיָּא כַּד אֲתַעַר רוּחַ צְפוּן (בפלגו דליליא) קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתֵי לְאַשְׁתַּעְשַׁע עִם צְדִיקָא בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן. וְהוּא וְכָל צְדִיקָיָא דְּבִגְנִיתָא כְּלָחוּ צִיּוּתִין (ליה וצייתין) לְאֵלִין מְלִין דְּנַפְקֵי מִפְּוּמִיתָא. וּמַח קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְכָל צְדִיקָיָא מִתְּעַדְנִין לְמִשְׁמַע מְלֵי דְּאֹרְיִיתָא בְּשַׁעֲתָא דָּא וְאָנָּא אֲחָא שְׂכִיב בְּעַרְסָאֵי. אָמַר לִיה הֲשַׁתָּא אֵימָא מִלְּךָ. – עוֹד מוּעֵלָה בּוּזְמֵן הַחֲצוֹת שֶׁכֵּל אָדָם שָׁקֵם לַעֲסוֹק בַּתּוֹרָה מַחֲצוֹת הַלַּיְלָה, כַּאֲשֶׁר מִתְּעוֹרֶרֶת רוּחַ צְפוּן שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת אֹר הַצְּפוּן בַּחֲנִינָת סוּד הַצְּפוּן סוּד הַעֵיבוֹר, בּוּזְמֵן הַזֶּה הַקְּב"ה בַּכְּבוֹדוֹ וְעִצְמוֹ כֹּא לְהַשְׁתַּעֲשַׁע עִם הַצְּדִיקִים בְּגֵן עֵדֶן. וְהוּא וְכָל הַצְּדִיקִים שֶׁבְּגֵן עֵדֶן כּוֹלֵם שׁוֹמְעִים לְאוֹתָם מִיְלִים שִׁוּצָאִים מִפִּיּוֹ שֶׁל הַלּוּמָד. וּמַח כֵּךְ שֶׁהַקְּב"ה וְכָל הַצְּדִיקִים שֶׁמִּתְּעַדְנִים לְשִׁמּוּעַ דְּבַרֵי תּוֹרָה בְּשַׁעֲתָא זֹו, וְאֲנִי אֲחִיה שׁוֹכֵב בַּמַּטָּת? הֲרֵי אֵין זֶה רְאוּי לְגוּדֵל הַמַּעֲמָד לְהִיּוֹת שׁוֹכֵב וּלְכֵן אָמַר לוֹ, כַּעַת שֶׁהַבְּאֲרַתִּי לְךָ גּוּדֵל הַמַּעֲמָד אֵיךְ רְאוּי לְהַתְּנַהֵג בּוֹ וּלְכוּוֹן לְכֵךְ בּוֹ אָמַר דְּבַרְךָ וְקוּשִׁיא שְׁלֵךְ בְּדַרְךָ כְּבוֹד וְאֲמוּנָת חַכְמִים מִתְּקוֹנָת. הַאֲמֵן לִי בְּאֲמוּנָת חַכְמִים כִּי לְמִרּוֹת שְׂאִינְךָ רוּאָה בְּעֵינֶיךָ, אֵךְ כֵּךְ הוּא הַמַּעֲמָד שֶׁהַקְּב"ה וְצְדִיקוֹ בְּאִים אֲפִילוֹ לְשִׁמּוּעַ אֵלוֹ שֶׁהֵם בְּגִנְתָּא בַּחֲנִינָת הַיּוֹשֶׁבֶת בְּגִנְיָם (בְּגִנְתָּא) חַבְרִים מְקַשְׁבִים לְקוֹלְךָ, וּלְכֵן דִּיקָא כַּעַת אָמַר דְּבַרְךָ.

אָמַר לִיה שְׂאִילָנָא עַל מַח דְּאֲמַרְתָּ בְּפִסְקָא דָּא (רְזָא דְּאֲבָן שְׁתִּיה דְּאֲמַרְתָּ) וְהָאֲבָן הַזֹּאת אֲשֶׁר שְׁמַתִּי מִצְּבָחָה יְהִיָּה בֵּית אֱלֹהִים דְּדָא אֲבָן שְׁתִּיה. (הַשְׁתָּא דְּצִיּוּת לְמַלִּי) הֵיךְ אֲפִשֶׁר, דְּהָא אֲבָן שְׁתִּיה עַד לָא אֲתַפְּרִי עֲלֵמָא הוּת וּמְנַחָה אֲשִׁתִּיל עֲלֵמָא, וְאֵת אֲמַרְתָּ אֲשֶׁר שְׁמַתִּי, דְּמִשְׁמַע דִּיעֲקֵב שׁוּי לַה הֲשַׁתָּא. וְכַתִּיב וַיִּקַּח אֶת הָאֲבָן אֲשֶׁר שָׁם מִרְאֲשׁוֹתָיו. – אָמַר לוֹ הַפֶּעַם בְּדַרְךָ כְּבוֹד שְׂאֵלְתִי עַל מַח שֶׁאֲמַרְתָּ בְּכַדֵי לְהַבִּין לַעֲוֹמֵק אֵת דְּבַרְךָ, בְּפִסְקָא זֶה כְּתוּב וְהָאֲבָן הַזֹּאת אֲשֶׁר שְׁמַתִּי מִצְּבָחָה יְהִיָּה בֵּית אֱלֹהִים. וְאֲמַרְתָּ שְׁזוֹ אֲבָן הַשְׁתִּיה. עוֹזֵר לִי לְהַבִּין, אֵיךְ אֲפִשֶׁר זֹאת, קְטַנָּה דַּעֲתִי מִלְּהַבִּין, שֶׁהֲרֵי אֲבָן שְׁתִּיה עַד שְׁלֹא נִבְרָא עוֹלָם כְּבַר הֵייתָה וְלֹא רַק שֶׁהֵייתָה אֵלָּא וּמְנַחָה הוּתְשֵׁל הָעוֹלָם, כִּי הוּא שׁוֹרֵשׁ כָּל הַדְּבָרִים וְהוּא הַשְׁכָּל הַכוֹלֵל הַמְּמַתֵּק כָּל הַדִּינִים הַמוֹשְׁתַּלִּים בְּעוֹלָם, וְאֵתָּה אֲמַרְתָּ עַל זֹאת הָאֲבָן אֲשֶׁר שְׁמַתִּי, שְׁמִשְׁמַע שִׁיעֲקֵב שָׁם אוֹתָה עֲבָשׁוּי בְּמִקוּמָה וְלֹא הֵייתָה מוֹנַחַת שָׁם מִקְדְּמָא דְנָא וְהוּא זֶה שְׁגִילָה בְּחִידוּשׁ הַשְׁכָּל הַכוֹלֵל לְשִׁים אוֹתוֹ מִצְּבָחָה בְּדַעַת פְּסוּקָה שְׂאִינָה נּוֹטָה לִימִין וּשְׂמָאל כְּנ"ל, וְכַתוּב עוֹד וַיִּקַּח אֶת הָאֲבָן אֲשֶׁר שָׁם מִרְאֲשׁוֹתָיו. שְׁטַרְס שְׁלַקָּה אוֹתָה לְמַצְבָּה הֵייתָה תַּחַת רְאֵשׁוֹ וְרֵאשׁוֹ לֹא הִיָּה בְּהַר הַמּוֹרִיָּה, וְעוֹד יֵשׁ רְכוּז שֶׁהוּא עֲלִיוֹן לְאֲבָן וְהוּא תַּחַתּוֹ מַח שְׂאִין שִׁיךְ לּוֹמַר עַל אֲבָן הַשְׁתִּיה שְׁגַם יַעֲקֹב הוֹשַׁתֵּל מִמְנָה לְכַאוּרָה.

ותו דִּיעֲקֵב בְּבֵית אֵל תְּהֵא וְאֲבָנָא דָּא הוּת בִּירוּשָׁלַם. אָמַר לִיה כָּל אֲרַעָא דִּישְׂרָאֵל אֲכַפֵּל תַּחַתּוֹי וְהָהוּא אֲבָן תַּחַתּוֹיָה תְּהֵא. אָמַר לִיה אֲשֶׁר שָׁם פְּתִיב. וְכַתִּיב וְהָאֲבָן הַזֹּאת אֲשֶׁר שְׁמַתִּי מִצְּבָחָה. אָמַר לִיה אֵי יְדַעַתָּ מַלְּחָה אֵימָא לָּהּ. – וְעוֹד מוּזָה הַפִּסְקָא שֶׁמִּרְאָה שֶׁהֵייתָה תַּחַת מִרְאֲשׁוֹתֵי קֶשֶׁה שֶׁהֲרֵי יַעֲקֹב בְּבֵית אֵל הִיָּה וְאֲבָן זֹו הֵייתָה בִירוּשָׁלַם. וְלַכַּאוּרָה אֵין אֲפִשֶׁר לּוֹמַר שְׁזוֹ אוֹתָה אֲבָן שֶׁהֲרֵי בְּמִקוּם אַחַר הֵייתָה תְּמִיד מוֹנַחַת. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה, כָּל אֲרֵץ יִשְׂרָאֵל כּוֹלֵל אֲבָן הַשְׁתִּיה אֲשֶׁר בִירוּשָׁלַם הַתְּקַפְּלָה תַּחַתּוֹ וְאוֹתָה (הַהוּא – לְשׁוֹן נִסְתַּר) אֲבָן נִסְתַּרְתָּ, שְׂאִין מִי שִׁישִׁיג שְׁכֵלָה הַנֶּעֱלָם וְהַנִּסְתַּר מִלְּבַד יַעֲקֹב, לְכֵן תַּחַתּוֹ הֵייתָה. וְכָל הוּיָתָה מִמְנָה, כִּי בְּאֲמַת הוּא שׁוֹרֵשׁ הַשְׁכָּל הַכוֹלֵל, כִּי כָּל י"ב אֲבָנִים כְּנֶגֶד י"ב נְחָלוֹת שֶׁהִפְּכו לְאֲבָן אַחַת וְכֵן כָּל הַנְּחָלוֹת הַצְּמִצְמִצּוֹ לְמִקוּם אַחַד, אֲשֶׁר אֲבָן שׁוֹרֵשׁם שֶׁל הַנְּחָלוֹת אֲבָן הַשְׁתִּיה הַגְּשְׁמִית, אֲבָל שׁוֹרֵשָׁה הוּא יַעֲקֹב בְּעִצְמוֹ שְׁקֵדָם לְעוֹלָם וְקֵדָם לָּהּ, וּבְאֲמַת הוּא מְכַרְז הָעוֹלָם גַּם אִם אֵינוֹ בְּמִרְכּוּז הָעוֹלָם בְּפוּעֵל, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר בְּרֵאשִׁית בְּשִׁבְלֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנִקְרָאִים רֵאשִׁית, הָעוֹלָם נִבְרָא בְּשִׁבְלֵי יִשְׂרָאֵל הַנִּקְרָאִים עַל שֵׁם יַעֲקֹב שְׁקֵדְמוֹ לְעוֹלָם. אָמַר לוֹ אוֹתוֹ יְהוּדִי אֲשֶׁר שָׁם מִרְאֲשׁוֹתֵי כְּתוּב, שֶׁהוּא בְּעִצְמוֹ שְׁמָה אוֹתָה שֵׁם וְלֹא שְׁכָל הָאֲרֵץ הַתְּקַפְּלָה לְשֵׁם בְּעַל כּוֹרְחוֹ, וְכַתוּב וְהָאֲבָן הַזֹּאת אֲשֶׁר שְׁמַתִּי מִצְּבָחָה, וְהִנֵּה עוֹד תּוֹסַפְתָּ רְאִיה לְקוּשִׁיא, שֶׁהֲרֵי הוּא שֵׁם אוֹתָה לְמַצְבָּה, שֶׁהַעֲבִיר אוֹתָה מִרְאֲשׁוֹ לְמִקוּם הַמַּצְבָּה

ולא שהיא התקלפה למקומו, ועומק הדבר קשה, שאתה רבי יהודה אמרת שהיא תחתיו, מדוע העביר אותה למקום אחר להיות נצבת, הרי צריכה להיות כפוכה לו תמיד במקומו אחרי שהתברר שהוא שורשה כפי דבריך. אמר לו רבי יהודה, יפה הקשית מתוך התבוננות ועומק דעתך ועתה משמע שהקשית בשביל לתרץ לכן אם ידעת הדבר שהוא התירוץ אמור אותו אתה.

פְּתַח וְאָמַר, (תְּהִלִּים יז) אֲנִי בְּצַדִּיק אֶחָזָה פְּנִיךָ אֲשַׁבְּעָה בְּחֻקֶיךָ תְּמוֹנָתְךָ. דּוֹד מֶלֶךְא חֲכִיבוֹתָא וְדִבְקוֹתָא דִּילֵיהּ בְּהַאי אֶבְנֵי הָיָה. וְעָלָה אָמַר (תְּהִלִּים קיח) אֶבְנֵי מְאֹסוֹ הַבּוֹנִים הֵיטָה לְרֹאשׁ פְּנָה. וְכֵן בָּעָא לְאַסְתִּפְלָא בְּחִיזוֹ יִקְרָא דְמַרְיָה, נָטַל לְהַאי אֶבְנֵי פִידֵיהּ בְּקַדְמֵיתָא וּלְבַתֵּר עֵייל. – פתח אותו יהודי ההקדמה לתרוץ ואמר והביא מקור מתהילים להוכיח כי אבן השתיה מצד היותה השכל הכולל הנה במקום קביעות, אך מצד הדרך להשיגה הרי שכוח האמונה ובעיקר אמונת חכמים, שהיא האמונה שהחכמה האלוקית שמאין סוף יורדת לנבחר והקדוש לקבלה במוחו לעיצות פסוקות עד לפרטי עולם הזה עולם העשיה, אזי על ידי האמונה בחכם או אמונה בעצמו על ידי זה שכלו פתוח להשיג שורשה למעלה ולהמשיך ממנה עיצות להמתיק הדין הפרטי וזהו שאמר דוד המלך, **אני בצדק שהיא מלכות ולבוש האמונה **אחזה פניך** שהוא השכל הכולל, בחינת חכמת אדם תאיר פניו, עד שעל ידי האמונה בחכמים שלהם חכמת האמת בכוח זה **אשבעה** משפע החכמה וגילוי האלוקות **בהקיץ** ולא בדמיון האמונה אלא ממש בחינת **תמונתך** איך מונח בתוך עולם כולו שהוא בחינת דיוקן ותמונה של העולמות העליונים הרוחניים והשכליים, פה למטה מונח השכל הכולל בלבוש זאת התמונה הוא דייקא השער השמים לעלות למעלה, לכן **דוד המלך חביבות** ואהבה שלו לה' ולבניו המתאחדים יחדיו בשמחה, בני ציון יגילו במלכם, **והדבקות שלו** בלבו ושכלו לה' יתברך לא הייתה ראשית במקום העליון אלא דייקא **הייתה באבן הזאת**, שהוא השכל הכולל המשתקף בכל פרט ופרט, כי הפרטים הושתלו ממנו והוא המתקתם והאמונה כי השכל הזה נמצא בעולם לפננו וניתן לראות אותו בהקיץ הוא הפתח באמת לראותו, **ועליה אמר דוד המלך, אבן מאסו הבונים**, שהיא המלכות ועולם העשיה בו האדם בונה עולמו ומעשיו מתוך אמונתו ושכלו ובטבעו רוצה לעלות בקודש ולכן מואם בגשמי, אינו משים לב כי על אשר נפשו מרגשת ופוגשת בעולמה ההוא הוא דבר ה' המתלבש בו להורות לו הדרך דייקא להכנס לקדושה והוא מואם מדבר המלך אליו ומואם באמונה להאמין שכל הטוב לפניו כפי שהוא מושג ולכן דייקא לא מתמתק הדין בשורשו, כי זו הדרך העולה בית אל לדעת שהיא המלכות האמונה בחכמים ואמונה בעצמו בחדושו, **הייתה לראש פינה**, כי היא היא הראש וההתחלה להכנס לקודש, שדייקא בפינה שאינה חשובה לכאורה יש ראש, ודייקא על ידי האמונה, יכול להוציא משפט שכל האמת לאור לגלות עיצות אמתיות הנמשכות מהשכל הכולל עד למעשה בפועל, עד שעל ידי קיום העיצה זוכה לעלות ממש ברוחניות להשגת השכל הכולל להיות דבוק בו יתברך באחדות ושמחה. **וכשרצה** דוד להסתכל **במראה כבוד רבנו**, שהוא הלבוש של הקב"ה, שהיא העיצה הנכונה שהיא רוצנו וכבודו יתברך, בחינת כבודו של אדם הוא רצונו, אזי **נטל אבן זו בידו תחילה**, דהיינו כשרצה להשיג עצם השכל הכולל בשורשו הרוחני, רוצנו יתברך ללא ספק כלל, **נטל בידו תחילה וראש דייקא**, בחינת ויהי ידיו אמונה עד בא השמש השכל (כמובא בליקוטי מוהר"ן) שהקדים האמונה, כלומר שהיה לו אמונה שיש לחכמים את השכל הכולל האמתי והישר ויש בכוחו גם לכוון לאמת מאחר והוא מאמין בהם ואינו סר לימין ושמאל אלא כמצבה ישרה יקיים דבריהם, והאמין כי דייקא במקום ההסתרה ועולם העשיה מלוכש זה השכל לגלותו, **ואחר כך נכנס** בקודש פנימה להשיגו בזכות האמונה שבראש ותחילה.**

בְּגִין דְּכָל מַאן דְּבִעֵי לְאַתְחִיזָא קַמִּי מְרִיחַ, לֹא אָעִיל אֲלֵא בְּהַאי אֲבָן. דְּכַתִּיב, (ויקרא יג) פְּזֹאת יִבֵּא אַחֲרָן אֶל הַקֹּדֶשׁ. וְדוּד מְשַׁבַּח גְּרַמִּיחַ וְאָמַר אֲנִי בְּצַדֵּק אֶחְזֶה פְּנֵיךָ. וְכָל אֲשֶׁת־דְּלֹתִיחַ דְּדוּד לְאַתְחִיזָא בְּהַאי אֲבָן פְּדָקָא יְאוּת לְגַפִּי דְלֵעִילָא. – מִפְּנֵי שְׂכַל מִי שְׂרוּצָה לְהַרְאוּת לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ, שִׁישִׁיג בְּמוּחוֹ וַיְהִיחַ רוּאָה שְׂאֵדוֹן הַכֹּל רוּאָה אוֹתוֹ, שֶׁהוּא הַתְּגַלּוֹת הָאֱלֻקוֹת עַד כַּדִּי דְבָקוֹת מִמֶּשׁ, לֹא עוֹלָה לְהַכְלִל בְּשַׁכַּל הָעֲלִיוֹן וְחִכְמַתָּא עֵילָאָה אֲלֵא דִּיִּקָּא בְּאוּתָהּ אֲבָן שֶׁהוּא הַשְּׂכַל הַכּוֹלֵל, לְהֵאֱמִין שֶׁהוּא נִמְצָא בְּפִרְטִים, שְׂכַתּוּב בְּזֹאת, שֶׁהוּא הַמַּלְכוּת עוֹלָם הָעֵשִׂיחַ אֲשֶׁר מִמֶּשׁ לְפָנָיו, בְּפִינָה שְׁלוֹ הַמְדוּיָקָת בְּקֶרֶן זוּיָת, דִּיִּקָּא עַל יְדֵי יִבְאָ לְהַכְנֵם אַחֲרָן אֶל הַקֹּדֶשׁ פְּנִימָה בְּדְבָקוֹת נְפִלָאָה וְשִׁמְחָה. וְעוֹד יֵשׁ לְבָאָר כִּי הַמַּלְכוּת מִקְבַּל בְּתוֹכָהּ בְּאַחַדוֹת כָּל גּוּוֹנֵי עוֹלְמוֹת עֲלִיוֹנִים בְּחִינַת תְּפִאֲרַת מִשְׁפַּט יַעֲקֹב, הַכּוֹלֵל מַחְסַד וְגִבּוּרָה, שְׁדִיִּקָּא בְּכוּחַ הָאֱמוּנָה יְכוּלִים לְהַתְאַחַד הַהִפְכִים וְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְהִיּוֹת בְּחִיבּוּתָא וּבְשִׁמְחָה, שְׁעַל יְדֵי זֶה עוֹלִים לְהַשִּׁיג הַשְּׂכַל הַכּוֹלֵל לְהִיּוֹת דְּבּוֹקִים יַחַד בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וְדוּד מְשַׁבַּח עֲצָמוֹ עַל מַדְרַגָּה שׁוֹכָה לְהַשִּׁיג, וְאָמַר דוּד הַמֶּלֶךְ, בְּעַל כּוֹחַ הַשְּׂגַת מִידַת הַמַּלְכוּת, אֲנִי בְּצַדֵּק שֶׁהִיא הַמַּלְכוּת וְאֱמוּנָה (בְּהַשֵּׁם בְּחִכְמִים וּבְעֲצָמוֹ) אֶחְזֶה פְּנֵיךָ, הַנְּעִיתִי לְרֹאוּת פְּנִיךָ דִּיִּקָּא, לְהִיּוֹת דְּבּוֹק בְּךָ, עַל יְדֵי בְּרוּר הָאוּר שְׁבַעֲעוֹלָם הַזֶּה הַחֲשׁוֹךְ, וְכָל הַשְּׂתַדְּלוּתוֹ שֶׁל דוּד לְהַרְאוּת לְפָנָי ה' וְלְהַרְגִישׁ הַשְּׂגַחַתּוֹ עֲלָיו, אִיךָ ה' יִתְבַּרֵּךְ צוֹפֶה בּוֹ וַיֵּשׁ לוֹ נַחַת רוּחַ מִמַּעְשָׂיו וְחִידוּשָׁיו, הַכֹּל בְּכוּחַ אֲבָן זֹאת, כְּרֹאוֹי כְּמִידָה נְכוּנָה שֶׁל קוֹ הָאֲמִצְעַע וּמִשְׁפַּט אֱמֵת, לְעֵלּוֹת כְּלָפֵי מַעְלָה לְהַכְנֵם בְּקוֹדֶשׁ. וְכֵן זֹאת הוֹרָה יַעֲקֹב בְּמַעְשָׂיו, כִּי הַשְּׂכַל הַכּוֹלֵל אֲשֶׁר הוּא אֲבָן הַשְּׂתִיחַ שְׂקִדְמָה לְעוֹלָם וְהִיא שׁוֹרֵשׁ הַרוּחָנוּת הַמִּתְגַּשֵּׁם הֵנָּה הִיא בְּאֵמֶת בְּכָל מְקוֹם, אִם יֵאֱמִין בְּזֹאת, כִּי הִיא תַּחַת מְרֹאשְׁתּוֹ וְהַתְּקַלְפָּה לְשֵׁם בְּכוּחוֹ, וְהוּא גַם יְכוּל לְקַחַת אוֹתָהּ וּלְגַלּוֹת אוֹתָהּ בְּדֶרֶךְ שֶׁל עֵיצוֹת פְּרִטְיוֹת בְּכָל מְקוֹם חוֹשֵׁךְ וּסְפֵק, לְהַאִיר הָאֱמֵת הַבְּרוּרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּצַבָּה הַיִּשְׂרָה וְעֵיצוֹת יִשְׂרוּת.

תָּא חֲזִי, אֲבִרְהֵם אֲתִקּוֹן צְלוּתָא דְּצִבְרָא וְאוֹדַע טִיבּוֹ דְּמֹאֲרִיחַ בְּעֵלְמָא. וְאַתְקִין הֵחִיא שְׁעֵתָא בְּתַקְנָהּ פְּדָקָא יְאוּת דְּכַתִּיב, (בראשית כב) וַיִּשְׁכֶּם אֲבִרְהֵם בְּבֹקֶר. יִצְחָק אֲתִקּוֹן צְלוּתָא דְּמִנְחָה וְאוֹדַע בְּעֵלְמָא דְּאִית דִּין וְאִית דִּיין דִּיכּוֹל לְשַׁזְּבָא וְלְמִדִּין עֵלְמָא. – כֹּא וְרֹאָה סֹדֵר הַדְּבָרִים, אֲבִרְהֵם שֶׁהוּא רֹאֵשׁ לְמֵאֱמִינִים, וְהוּא גַם בְּחִינַת מִידַת הַחֶסֶד, תִּיקּוֹן תְּפִילַת הַבּוֹקֶר וְהוֹדִיעַ עַל יְדֵי זֶה טוֹב אֲדוּנּוֹ בְּעוֹלָם, כִּי תְּפִילָה שֶׁהִיא עַל יְדֵי אֱמוּנָה, שְׂמֵאֱמִין שִׁישׁ מַחְדָּשׁ שֶׁהוּא ה' יִתְבַּרֵּךְ, וְהוּא סִיבַת כָּל הַסִּיבּוֹת וְעִילַת כָּל הָעִילּוֹת וּבְכוּחוֹ לְשַׁנּוֹת הַטְּבַע שֶׁהוּא בְּחִינַת דִּין, וּבְכוּחוֹ לְשַׁדַּד הַמַּעֲרֻכּוֹת לְבַטֵּל הַדִּין וְלְהַמְשִׁיךְ רַחֲמִים, שׁוֹזֵאת הַתְּפִילָה שֶׁהִיא דְּבָקוֹת הַמוּחִין וְהַלֵּב בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ אֲדוּן הַכֹּל הַכּוֹלֵל הַכֹּל, הוּא בְּחִינַת הַתְּכַלְלּוֹת בְּשַׁכַּל הַכּוֹלֵל, בְּחִינַת טוֹב ה' לְכָל, שְׂמֵאֱמִין שֶׁהַקְּב"ה טוֹב לְכָל הֵן לְרִפּוּאָה הֵן לְפִרְנָסָה הֵן לְכָל הַדְּבָרִים וְלֹא צָרִיךְ לְסִיבָה אֲמִצְעִית וּשְׂכַל פְּרִטִי לְמַתַּק הַדִּין (כְּמוֹכָא כָּל זֶה בְּתוֹרָה ס"ב וּבְתוֹרָה י"ד בְּהַרְכַּבְתֵּן יַחַד). וְהַתְּקִין אֲבִרְהֵם בְּאוּתוֹ שְׁעָה שֶׁל בּוֹקֶר וְהַתְּגַלּוֹת חֶסֶד טוֹבוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּתִיקוּנָהּ שֶׁהֵם שְׂכִלִים פְּרִטִים בְּשַׁכַּל הַתְּחַתּוֹן הַבָּאִים מִהַשְּׂכַל הַכּוֹלֵל כְּרֹאוֹי וְהַנְּכוּן וְהָאֱמֵת שְׂבַחְמָה עֵילָאָה הַמְּשַׁתְּקַפַּת מִידָה כְּנֶגֶד מִידָה בְּחִכְמָה תְּתֹאָה, כְּמוֹ שְׂכַתּוּב וַיִּשְׁכֶּם אֲבִרְהֵם בְּבֹקֶר, כִּי כְּנֶגֶד מִידַת הַחֶסֶד שְׂבַעֲעוֹלְמוֹת הָעֲלִיוֹנִים יַדַּע שֶׁהַזְּמַן בִּימְמָה הוּא בְּבֹקֶר. יִצְחָק שֶׁהוּא בְּחִינַת מִידַת הַדִּין וְהַצְּמִצּוּם וְהַשְּׂכַל הַפְּרִטִי, הַתְּקִין תְּפִילַת הַמִּנְחָה וְהוֹדִיעַ בְּעוֹלָם עַל יְדֵי זֶה הַתְּקִין וְהַשְּׂכַל הַפְּרִטִי שֶׁל שְׁעֵת שְׁקִיעַת הַחֶמֶה וְאוֹר הַחֶסֶד, שִׁישׁ דִּין וַיֵּשׁ דִּיין שִׁיזַר הַדִּין וְהַצְּמִצּוּם כַּדִּי שְׁדִיִּקָּא נִמְתְּקוּ עַל יְדֵי הַשְּׂכַל הַכּוֹלֵל, שִׁיכּוּלִים בְּכוּחַ הַשְּׂכַל הַכּוֹלֵל לְעוֹרֵר רַחֲמָיו יִתְבַּרֵּךְ לְהַצִּיל וְלִדְוֹן אֶת הָעוֹלָם לְכַף זְכוּת וְלְהַמְשִׁיךְ עֲלָיו רַחֲמִים.

יַעֲקֹב אֲתִקּוֹן צְלוּתָא דְּעֶרְבִית, וּבְגִין צְלוּתָא דָּא דְּאַתְקִין מַה דְּלָא אֲתִקּוֹן בְּרַ נֶשׁ מִקְדָּמַת דְּנָא פְּדָקָא יְאוּת. בְּגִין כֵּן שְׂפַח גְּרַמִּיחַ וְאָמַר (דף עב ע"ב) וְהָאֲבָן הַזֹּאת אֲשֶׁר שְׂמַתִּי מִצְבָּה. דְּעַד הֵחִיא שְׁעֵתָא לֹא שָׁוִי לָהּ אַחֲרָא פְּנּוּתִיחַ. – יַעֲקֹב שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשְּׂכַל הַכּוֹלֵל וּמִידַת הָאֱמֵת וְקוֹ הָאֲמִצְעִי וְהָעֵיצָה הַבְּרוּרָה

והפסוקה שהוא הרחמים והוצאת המשפט והדין לאור, שמקבל הדין המתקה מהרחמים ודעת והשכל הכולל בשלמות, תיקון תפילה ערבית, כי התפילה נקראת רחמים, והיא ממתקת הדין הערב והחושך שהוא ערבוב הדעת של המוחין מן המותרות פגם אמונת חכמים שמשם עיקר הדינים במכה אשר לא כתובה בתורה ר"ל, ומפני שתפילה זו התקין מה שלא התקין אדם קודם לזה כראוי, כי הוא שילב בשלמות החסד הדין והרחמים, שהוא גם בחינת שלמות גווני הקשת וגווני האבנים והנשמות הנכללים יחד בשכל הכולל בשמחה, לכן שבה עצמו על האמונה בעצמו שעל ידי זה גילה מה שה' נתן בנשמתו זה הכוח של האמת והקו האמצעי שעל ידו נמתקים כל הדינים, ואמר והאבן הזאת אשר שמתי אני בכוח האמונה בעצמי, שמתי מצבה. להיות נצבת ועומדת ברורה ואינה נוטה יותר מיד לצד הימין והחסד ולא לצד השמאל על ידי אמונת חכמים בעצמו ובה' יתברך בחינת לא תסור ימין ושמאל. שעד אותה שעה של תיקון תפילה ערבית, שהתפילה עיקרה היא רחמים כנ"ל למתק הדין בשלמות, לא תקן אותה אחר כמותו.

וּבְגִין כִּי וַיִּקַּח אֶת הָאֶבֶן אֲשֶׁר שָׁם מִרְאשׁוֹתָיו וַיִּשֶׂם אוֹתָהּ מִצְבֵּה. מֵאֵי מִצְבֵּה דְהוּהוּ נְפִילָה וְאִיקוּם לָהּ. וַיִּצְוֶק שְׁמֹן עַל רֵאשָׁה. דְּהָא בְּיַעֲקֹב תִּלְיָא מִילְתָּא לְמַעֲבַד וְתִיר מְכַל בְּנֵי עֲלָמָא. אֲתָא רַבִּי יְהוּדָה וְנִשְׁקִיָּה, אָמַר לִיה וְכָל הָאֵי יְדַעְתָּ (וְחִיד) וְאַתָּה מִשְׁתַּדֵּל בְּסַחֲוֹרְתָא וּמְנַח חֵי עֲלָמָא. אָמַר לִיה דְּהוּהוּ דְחִיקָא לִי שְׁעָתָא, וְאֵית לִי תַרְיֵן בְּנִין וְקִימִין כָּל יוֹמָא בְּבֵי רַב וְאַנָּא אֲשִׁתְּדַלְנָא עַל מְזוּנֵיהוּ וְלִמְיָהֵב לִזְן אֲגַר לְמוֹרְיָהוּ בְּגִין דְּיִשְׁתַּדְּלוּן בְּאוֹרְיָתָא. – וְלִכֵּן מִפְּנֵי זֶה נֹאמַר וַיִּקַּח אֶת הָאֶבֶן אֲשֶׁר שָׁם מִרְאשׁוֹתָיו וַיִּשֶׂם אוֹתָהּ מִצְבֵּה. מַה הִיא מִצְבֵּה? שְׁחִיטָה נּוֹפֶלֶת הַתְּפִילָה שֶׁהִיא אֲמוּנָה וְהִיא עֲצַת ה' אֲשֶׁר תִּקּוּם (עֵינֵי תוֹרָה מ"ט) בְּחִינַת בְּיוֹם הַהוּא אִיקוּם אֶת סוּכַת דוּד הַנּוֹפֶלֶת סוּכַת רַחֲמִים וְסוּכַת שְׁלוֹם וְהַתְּכַלְלוֹת יַחַד אֲבֵי נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּאֶבֶן הַשְּׁתִיָּה, וְהִיקוּם אוֹתָהּ יַעֲקֹב. וַיִּצְוֶק שְׁמֹן עַל רֵאשָׁה, שֶׁהִיא יַעֲקֹב שֶׁהוּא בְּחִינַת אֶבֶן הַשְּׁתִיָּה וְהַשְּׁכַל הַכּוֹלֵל שֶׁהֵם הַמוֹחִין הַמִּתְוַקְּנִים שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁמֹן מִשְׁחַת קוֹדֶשׁ, הוּא שׁוֹרֵשׁ אֶבֶן הַשְּׁתִיָּה וּמִשְׁפִּיעַ עֲלֶיהָ הַשְּׁמֹן, וַיֵּשׁ לְרַמּוֹז כִּי פְעוּלַת יִצְיָקָה שְׁמֹן הִיא חֵיבוֹר שְׁתֵּי הַקְּצוּוֹת הַמִּשְׁקָה וְהַמִּשְׁקָה, לִכֵּן יַעֲקֹב דִּיִּיקָא בּוֹ תִּלּוּי דְּבַר שְׁלֹמֹת הַתְּפִילָה לְעִשׂוֹת בְּזֹאת הַמַּלְכוּת וְעוֹלָם הָעִשׂוֹת תִּיקוּנִים רְאוּיִים לָהּ יוֹתֵר מִכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם. כִּי הוּא בְּעִצְמוֹ בְּחִינַת אֶבֶן הַשְּׁתִיָּה וְשַׁעַר הַשְּׁמַיִם, אִשׁ וּמִים יַחַד. בֵּא רַבִּי יְהוּדָה וְנִשְׁקָ אוֹתוֹ בְּאַהֲבָה וּחֵבִיבוּת וְהַתְּכַלְלוֹת יַחַד, אָמַר לוֹ וְכָל זֶה יְדַעְתָּ וְאַתָּה מִשְׁתַּדֵּל בְּסַחֲוֹרָה לְמַכּוֹר שְׁעוּוֹה וּבְגַדֵי עֲבוּדָתְךָ אֵינָם לְכַתְּחִילָה מִתְּאִימִים לְלִימוּד, וְאַתָּה מְנַיֵחַ חֵי עוֹלָם שֶׁהִיא הַתּוֹרָה וְעוֹסֵק בְּפִרְנֶסָה בְּשִׁבִיל הַמְּזוּן שֶׁהוּא סוּחַר וּמִבְּלָבֵל הַמוּדָה, אָמַר לוֹ שְׁחִיטָה דְּחוּקָה לִי הַשְּׁעָה בְּחִינַת דִּין וְצִמְצוּם, וַיֵּשׁ לִי שְׁנֵי בְּנִים קְטָנִים בְּקִמְנוֹת הַדַּעַת הַמוֹחִין שְׁאֵינָם יוֹכֵלִים לְפִרְנֶס עִצְמָם, וְעוֹמְדִים כָּל הַיּוֹם בְּבֵית הַרְבֵּי, לְהִיּוֹת נִסְמָכִים בְּבֵית רַבִּם לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ חֲכָמָה, לְלַמּוֹד שֶׁם תּוֹרָה לְהַגְדִּיל דַּעַתָּם וְשַׁכְּלָם עַד שִׁיכּוּלוֹ בְּעִצְמָם לְהַכְלִיל בְּשַׁכְּלֵי הַכּוֹלֵל, וְאֵי מִשְׁתַּדֵּל בְּמְזוּנָם וְלִתְּתָ לְהֵם שִׁכְרָ לְמִזְרֵם כְּדִי יַעֲסֻקוּ בְּתוֹרָה. שְׁכַל זֶה הוּא עִיצָה שְׁכַל פְּרָטִי לְמַתְק דִּינָם. עַד שִׁיגִיעַ שְׁכַלָּם לְדַרְגַת שְׁכַלֵי וְאִף יוֹתֵר וַיּוֹכְלוּ לְפִרְנֶס עִצְמָם וּלְחַדֵּשׁ בְּעִצְמָם בְּתוֹרָה עַל פִּי מַה שֶׁקִּבְּלוּ מִרַבִּם תּוֹרַת אֲמַת. לִכֵּן חִידֵשׁ עַל פִּי הַנִּי"ל

פְּתַח וְאָמַר, (מַלְכִים א ב) וְשְׁלֹמָה יֵשֵׁב עַל כִּסֵּא דְדוּד אֲבִיו וְתַכּוֹן מְלַכּוּתוֹ מְאֹד. מֵאֵי שְׁבִיחָה דָּא. אֵלָּא דְאַתְקִין אֲבִין שְׁתֵּי וְשְׁנֵי עֲלָה קִדְשׁ הַקְּדוּשִׁים וּבְגִין וְתַכּוֹן מְלַכּוּתוֹ מְאֹד. וּבְתֵיב, (בְּרֵאשִׁית ט) וְרֵאשִׁיתֶיךָ לְזָבוֹר בְּרִית עוֹלָם. דְּהָא קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא תִּיאַוּבְתָּא דִּילִיָּה כֶּה תְּדִיר, וּמֵאֵן דְּלָא אֲתַחְזִי כֶּה לָא אֲעִיל כְּמִי מְאִרְיָה. וְעַל דָּא כְּתִיב וְרֵאשִׁיתֶיךָ לְזָבוֹר בְּרִית עוֹלָם. – פְּתַח וְאָמַר וְשְׁלֹמָה יֵשֵׁב עַל כִּסֵּא דוּד אֲבִיו וְתַכּוֹן מְלַכּוּתוֹ מְאֹד. מַה הוּא שְׁבַח זֶה. אֵלָּא שְׁאֲתַקִּין יוֹתֵר מֵאֲבִיו וְעַל סִמְךָ אֲבִיו אֶת אֶבֶן הַשְּׁתִיָּה

שהיא כסא דוד שהיא המלכות האמונה שעל ידה עולים לשכל הכולל כנ"ל, ושם עליה קודש קודשים, שגילה איך הקודש שהוא השכל הכולל ממתק את כל השכליים הפרטים שהם הקודשים, נשמות ישראל אבני קודש הנכללים באבן השתיה, ועל ידי זה אז דייקא ותיכון מלכותו מאד, שהייתה מכוונת באמת אמונתו בשלמות להיות על יד האמונה החכם באדם הנכלל בשכל הכולל שהוא בחינת מקיפים בחינת מאד (עייני תורה ז' חלק ב'), והוא תיקן נטילת ידים ותיקון אמונת החכמים, אשר עשו אזנים לתורה ואין לסור מתקנתם ימין ושמאל, והיה בכוחו להמשיך השכל בצמצומים רבים למלכות שהוא בחינת הנמשל והחכמה המתלבש במשל שהיא המלכות. כך אותו יהודי רמזו שעל אף ביטול התורה ירוויח כי בנוי ישבו על כסא מלכותם מאד. וכתוב וראייתה לזכר ברית עולם. שהרי הקב"ה חשקו בה באבן השתיה הכוללת קשת גווני כל השכלים תמיד, ומי שלא נראה עמה להיות באמונתו נראה לפניו יתברך דייקא במקומו ופינה שלו, לא נכנס לעלות לפני רבונו, בחינת בזאת יבוא אהרן אל הקודש כנ"ל, כי דרך ארץ קדמה לתורה, ומה שאני דייקא עוסק בפרנסת בני, בעולם המלכות והעשייה בעצה פרטית להיות מוכר שעווה, בשביל נר אור התורה שהוא הוא הדרך שה' חושק בה תמיד שאכנס לפני ריבוני דרך זאת האבן של האמונה והעשייה בדין הפרטי שלפני כפי נשמתו ונשמת בני הנמשכים ממני, בסוד העיבור.

וְרֵאִיתִיהּ. מאי וְרֵאִיתִיהּ, רָזָא הוּא פְּמָא דְאֵתְ אָמַר (יחזקאל ט) וְהִתְנִיחַ תִּיּוֹ עַל מִצְחוֹת וְגו'. לְאֵתְ הַזֹּאֵה עֲלֵיהּ. וְאִיכָא דְאָמְרֵי דָא רְשִׁימוֹ דְאֵתְ קְדִישָׁא דִּי בְּבִשְׂרָא. – וְרֵאִיתָהּ. מה הוא וראייתה, סוד הוא כמו שנאמר, והתוית תיו על מצחות הצדיקים, להראות האות עליהם, להצילם מן הדין. התוית תו דייקא בחינת הן תוי שד"י יענני ר"ת שתיה שבהינת רשימות הצמצומים עולים למצה ושהוא מקום השכל הכולל, שהוא רצון ורחמים למתק כל הדינים, שיראה החקיקה והרשימה עליהם להורות שהעלו השכל הפרטי לכללי בכדי למתקו. ויש שאומרים כי זה הרושם של האות הקדושה שבבשר היא אות ברית המילה, חוק שם בבשרנו, כי סילוקא דיסודא עד אבא ואמא, כי תיקון המוח להכלל בשכל הכולל תלוי בשמירת הברית, שכל כוונתו לשמור הקדושה במוח שממנה ההולדה, לשמור רק בשביל הולדת נשמות ישראל כדי שיוכל להסמיך תורה מרב לתלמיד ומאב לבן עד שירבו ספרים וירבו הידושים שעל ידי זה דייקא תהיה שלמות לאבן השתיה וימותקו כל הדינים במהרה בימינו אמן.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה וְדַאי פְּלָא הוּא. (ד"א הכי) אָבֵל הָאֵי קִשְׁתָּ דְאֵתְ חַזִּי בְּעֵלְמָא בְּרָזָא עֲלָאָה קְנִימָא. וְכַד יִפְקִין יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא זְמִינָא הָאֵי קִשְׁתָּ לְאֵתְ קְשִׁטָּא בְּגוּוֹנֵי בְּכֵלָה דָּא דְמִתְקַשְׁטָא לְבַעֲלָהּ. אָמַר לִיהּ הַהוּא יוֹדָאי בְּךָ אָמַר לִי אָבָא בְּדִ הוּא מְסַתְּלָק מִעֵלְמָא (אמר לי) לָא תִצְפִּי לְרַגְלֵי דְמְשִׁיחָא עַד דִּיתְחַזִּי הָאֵי קִשְׁתָּ בְּעֵלְמָא (ד"א ל"ג בעננא) מִתְקַשְׁטָא בְּגוּוֹנֵי נְהִירִין וְיִתְנַחֵיר לְעֵלְמָא. וְכַדִּין צְפִי לִיהּ לְמְשִׁיחָא. – אָמַר רַבִּי יְהוּדָה וְדַאי כֹּל מַה שְׁאִמְרַת כֵּךְ הוּא וְכֵן וְדַאי אוֹת הַבְּרִית הוּא כֹּל כִּידוּעַ, אָבֵל אוֹתָהּ קִשְׁתָּ גוּוֹנִים מְאוּחָדִים בִּיחָד שֶׁל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁנֵרָאֵת מְאוּרַת בְּגוּוֹנֵיהּ בְּעוֹלָם, בְּסוּד עֲלִיּוֹן שֶׁל הַשֶּׁכֶל הָעֲלִיּוֹן קִיּוּמָתָא וְעוֹמְדָתָא נִצְבָתָא, כִּי הָאֵחָדוֹת שֶׁל גוּוֹנֵי קִשְׁתָּ יִשְׂרָאֵל תְּלוּיָהּ בְּהַמְתַּקְתָּ הַשֶּׁכֶל כּוֹלֵל עֲלִיּוֹן וְגִלּוּי הָעִיצוֹת וְהַפְסִיקוֹת הַבְּרִירוֹת אֲשֶׁר נִמְשְׁכוֹת מֵאֲבָן הַשְּׁתִיָּה, אֲשֶׁר נִתְּנוּ מְרוּעָה אֶחָד, אֲשֶׁר יֵאָחֲדוּ הַמַּה אֶת יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִחְצוּ עוֹד לִשְׁתֵּי מַמְלָכוֹת וְעִיצוֹת, וּבְאִמְתָּ זֶה תְּלוּי בִּזְהָ וְזֶה תְּלוּי בִּזְהָ, שֶׁעַל יְדֵי הַצְּדִיק הַמְּשִׁיג הַשֶּׁכֶל הַכּוֹלֵל נִמְשָׁךְ הַשֶּׁכֶל לַמַּטָּה לַפְּרָטִי נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל כְּדֵי שִׁיגִיעוּ לְאֵחָדוֹת שְׁלֵמָה, כְּפִי שְׁהִיו נִכְלָלִים בִּיחָד בְּאֲבָן הַשְּׁתִיָּה, וְכֵן עַל יְדֵי אִמּוּנָה בְּצִדִּיק וְכִפִּי הָאֵחָדוֹת הַשְּׁמֵחָה בְּעַת שְׁבָאִים לְהַתְקַבֵּץ אֲצִלּוֹ כֵּן יִשְׁיֻגוּ הַשֶּׁכֶל הַכּוֹלֵל, וְיִמְשִׁיכוּ מִמֶּנּוּ כֹּל הַהַמְתַּקוֹת לְהַשְׁלִים הָאֵחָדוֹת וְהַשְּׁמֵחָה. וְכִשְׁיִצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִחַגְלוֹתָא, שְׂאוּ יִצְאוּ מִמְּקוֹם וְאֶקְלִים שְׂאוּן מוֹלִיד וּמְגַדֵּל שְׁכֵלָם וְנִשְׁמַתָּם אֲזִי בְּגֹאֲלוֹהָ יִשׁוּבוּ לְהַתְקַבֵּץ

יחדיו בשמחה ואהבה אל מקומם ושכלם הממתק, אז עתידה קשת זו שהיא כנגד אחדות ישראל, להתקשט בגוונים מאירים ככלה זו שמתקשטת לבעלה, בשביל חדות דבקות היחוד, כי הקב"ה בעל משפט הרחמים ושפע הממתקה שמח במעשיו ובעת ישראל באחדות שבניהם רוצים לדבוק בו. אמר לו אותו יהודי נסתר, כך אמר לי אבא כמו שאתה אומר, כאשר היה מסתלק מהעולם, דייקא בעת יציאת נשמתו מעולם הפירוד להכלל למעלה בשכל הכולל, אמר, אל תצפה לרגלי משיח שהם העיצות של המשיח, הרגלין נקראים עיצות, כמו העם אשר לרגליך ההולכים אחר עצתך, והמשיח נקרא פלא יועץ על שם העיצות פלא עליון שימשיך מהשכל העליון הפלאי, עיצות שיבטלו כל דין וגלות, והוא נקרא שר שלום, כי עיקר עצמו תהיה בעצמה עצת השלום איך להגיע להאחדות ושמחה כדי להכלל באחדות בשכל הכולל שימתק כל הדינים, ולכן אל תצפה לרגלי עיצותיו בפועל שיביאו לשלמות השלום והאחדות בין כל נשמות ישראל עד שתראה הקשת זו בעולם, ותהיה השתדלות ישראל בעצמם להגיע לאחדות, וגם כשתראה בפועל ממש קשת היא תהיה מורה כי בקרוב יבוא משיח לגלות עצת שלום בשלמות, כי היא תהיה מקושטת בגוונים מאירים ויואר העולם באור השכל הכולל לעולם בהמתקת דינים שלמה. כי גווני נשמות ישראל יקבלו מהשכל הכולל שיאיר בהם, כי משיח יאיר בסתר והסם הדעת הרצון לאחדות שעל ידי זה יאיר להם כבר מרחוק השכל הכולל והם יתחילו להאיר בנשמתם ותתגבר האחדות ואז צפה למשיח שיבוא למתק כל הדינים בשלמות במהרה בימינו.

מְנַלְי, דְּכַתִּיב וּרְאִיתִיהָ לְזִכֹּר בְּרִית עוֹלָם. וְהִשְׁתָּא דְאַתְחִיזִיא בְּגוּוֹנֵין חֲשׂוּבֵין מִתְחִיזִיא לְדוּכְרָנָא (והיא לזכור) דִּילָא וְיִתִי מִבּוּל. אֲבָל בְּהִיא זְמַנָּא אֲתְחִיזִיא בְּגוּוֹנֵין נְהִירִין וּמִתְקַשְׁטָא בְּתַקּוּנָא כְּכִלָּה דְמִתְקַשְׁטָא לְבַעֲלָהּ וּבְדִין לְזִכֹּר בְּרִית עוֹלָם וְיִדְכַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְהֵאֵי בְּרִית דְּאִיהוּ בְּגִלּוּתָא וְיִקִּים לָהּ מַעֲפָרָא חֲדָא הוּא דְכַתִּיב, (הושע ג) וּבְקִשׁוּ אֶת יְיָ אֱלֹהֵיהֶם וְאֶת דָּוִד מֶלֶכָם. וְכַתִּיב, (ירמיה ל) וְעַבְדוּ אֶת יְיָ אֱלֹהֵיהֶם וְאֶת דָּוִד מֶלֶכָם אֲשֶׁר אָקִים לָהֶם, אֲשֶׁר אָקִים מַעֲפָר כְּמָא דְאַתְּ אָמַר, (עמוס ט) אָקִים אֶת סִבְת דָּוִד הַנּוֹפֶלֶת. וְעַל דָּא וּרְאִיתִיהָ לְזִכֹּר בְּרִית עוֹלָם וְלֵאקִמָא לָהּ מַעֲפָרָא. – מואיפה אנו יודעים שדייקא כשתאיר הקשת הוא סימן לביאת המשיח, שכתוב וראיתה לזכור ברית עולם. כלומר ועכשיו שנראית בגוונים השוכים ואין כלי אחדות מתוקנים כראוי נראית רק בשביל לזכור שלא יבוא מבול. כי נמשך שפע זכרי רק להמשיך רחמים כדי שלא יבוא דין המבול לכלות הכל ח"ו. אבל באותו שזמן של הגאולה תתראה בגוונים מאירים מקושטת בתיקון כמו כלה שמתקשטת לבעלה קב"ה כנ"ל, ואז על ידי התעוררות של ישראל בבחינת מו"ן להאיר אור האחדות הנמשך מהשכל הכולל, ואז יתקיים התעוררות מצידו מ"ד לזכור ולהשפיע בבחינת זכר ברית עולם והשפעת היסוד לקשר ויחוד תמידי לעולם, ויזכור הקב"ה את הברית הזו שהיא בגלות ואינה מתקיימת ביחוד שלם, ויקימה מעפר ויסודו המקולקל המביא לעצבות הבאה מחוסר האחדות, להיות נצבת בעצה שלמה טובה תמיד על ידי רגלי המשיח בעיצות הסטרא אחרא לא תוכל לסתור אותם יותר לעולם עד שיגיעו ישראל באחדותם לשמחת עולם על ראשם. וזהו שכתוב ובקשו את ה' אלהיכם ואת דוד מלכם. כי סיבת הגלות וחורבן הבית שמאסו במלכות דוד ומלכות שמים, בחינת אבן מאסו הבונים כנ"ל שלא רצו לגלות האור שבמלכות ועולם העשייה, אבל אז יתוקן הדבר ויבקשו את ה' ואת דוד המלמד אותם דייקא לחבב זאת האבן באמונה כנ"ל. וכתוב ועבדו את ה' אלוהיהם ואת דוד מלכם כפי אשר אקים מעפר. כי עבודת ה' האמונה בה' ובדוד תתוקן. והוא על ידי שאקים מעפר את האבן והאמונה להיות לראש פינה, שידעו כי גם בעפר והמרירות יש דיבור של השם יתברך דרך הנפש המרה, לעוררם לרצון קדוש להמליך אותו יתברך ולהשתוקק לאחדות והדבקות. כמו שנאמר אקים את סוכת דוד הנופלת בחינת עצתו נופלת,

שיתגלו העיצות איך לגלות את ה' דייקא בעולם העשיה למתק כל הדינים. ועל זה וכזכות זה, נאמר
וראיתיה לזכור ברית עולם ולהקימה מהעפר. כי על ידי הקימה מעפר ועצבות למקום השמחה
והאחדות ימשך זכרון השכל הכולל בשלמות ונזכה לייחוד השלם בו יתברך לנצח נצחים במהרה בימינו
אמן.